VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8304. szám | Csütörtök, 1971. december 2. | 4 oldal, 30 bani

Lapunk tartalmából

Könyvek • Könyvek
II. oldal

Gazdasági kérdések
III. oldal

Románia kezdeményezte határozattervezet az ENSZ-közgyűlés politikai és biztonsági bizottsága előtt
IV. oldal

HATÁRIDŐ ELŐTT

A brassói ipari építkezések trösztjének munkaközösségei az elmult napokban két továbbbi textilipari kapacitást adtak át rendeltetésének. Székelyudvarhelyen egy hónappal a határidő előtt befejezték a helyi textilkombinát pamutfonodáját, amelynek évi termelési képessége meghaladja a 4000 tonna kártolt fonalat.

Hargita megye egy másik helységében Csikszeredán, a tervben kitüzött határidő előtt négy hónappal üzembe helyezték a fésültgyapju-fonodát. Ebben az egységben évente 3000 tonna gyapjufonalat fognak előállitani kötöttárukhoz és 100 tonna fésült fonalat kézikötéshez.

Élet-közelben

Megszoktuk, szinte vérünkké vált, hogy a párt — ez a mindent átfogó, értettünk dobogó szív, miattunk és rólunk gondolkodó agy — ugy kutassa mindennapi életünk szükségleteit, akár a geológus e nyugtalan föld rejtett kincseit. Ezernyi ezer példa van erre. A párt és a kormány ujabbnál ujabb intézkedéseket hoz, határozatokat, törvényeket léptet életbe s megannyinak azonos a célja: javitani, kiteljesiteni, további lépésekkel a szocializmus távlatai felé vezérelni sorsunkat. A párt életközelben dolgozik a szó legszorosabb értelmében véve, a mi életünk közvetlen közelében. Munkájának hatásfokát, amelyhez a mi kifogyhatatlan alkotóenergiánkból merit erőt, lépten-nyomon, a nap minden percében, pillanatában érezzük. Igy forr össze megbonthatatlan tömbbé a párt — a vezetőerő — és a tömeg — mi, valamennyien — a közös célért vivott győzedelmes harcban.

A tegnapi lapokban olvastam a hivatalos közleményt arról, hogy az RKP KB Végrehajtó Bizottsága Nicolae Ceausescu elvtársnak, a Román Kommunista Párt főtitkárának elnökletével 1971. november 30-án ülést tartott. Ennek a közleménynek van egy bekezdése, amely különösen megragadta a figyelmemet. Azokról a mondatokról van szó, ahol a közlemény leszögezi: „A Végrehajtó Bizottság elhatározza, hogy 1971. december 1-től a hazai gyártmányu rádiókészülékek kiskereskedelmi árát átlag 22 százalékkal és a televiziókészülékek kiskereskedelmi árát átlag 18 százalékkal leszállitják. A Végrehajtó Bizottság megbizta a Gépipari Minisztériumot, dolgozzon ki intézkedési programot a rádió- és televiziókészülékek önköltségének csökkentésére és gyártásának fejlesztésére, valamint az e téren müködő javitó központok tevékenységének jobb megszervezésére".

Két ipari cikk árának csökkentéséről ad hirt a közlemény. Legalábbis ez a látszat. De a lényeg, az sokkal több ennél. Ám ezt nem elegendő csupán érteni, érezni is kell! Mert a rádió- és a televiziókészülék számunkra sokkal többet jelent bármely más kereskedelemben kapható árunál. Olyan nélkülözhetetlen szükségleti cikké vált, amely felér a kenyérrel és a sóval. Van egy ismerősöm, aki egyszerüen „családtag"-nak nevezi televiziókészülékét, valljuk be őszintén, nem is megmosolyogni való ez a becenév, hiszen valamennyiünk szivéhez hozzánőtt a rádió, a tévé. Hirnök és tanitó, szines, szórakoztató, a legváltozatosabb képzelőerővel rendelkező barátunk ma már mindkettő, olyanok, akik élettel, hangulattal töltik meg az otthonunkat. Bensőséges barátaink, akiknek „egészségéért" aggódunk, akiket féltve óvunk még a hüvös széltől is.

Fiatal fiukat, leányokat látunk az utcán, a járműveken, a szórakozóhelyeken hangoskodó táskarádiót szorongatni, dédelgetni. De sokszor bosszantott valamennyiünket a helyhez nem illő zenebona, Mégis megbocsátottunk nekik, mert magunk sem vagyunk sokkal különbek. Amint betesszük a lábunkat a házba, bekapcsoljuk a rádiót. Alig várjuk az estét, hogy a tévé-készülék elé ülhessünk. Ha nincs is nyünkre egyik-másik müsorszám, másnapra megbocsátjuk neki. Ha pedig bármelyikük is eltünne az életünkből, kimondhatatlanul hiányozna. Barátaink, ragaszkodunk hozzájuk!

A párt intézkedése most megkönnyiti azt, hogy ezekhez a hüséges „kenyerespajtásokhoz" könnyebben hozzáférhessünk, hogy „életüket" óvhassuk, meghosszabbithassuk. Ezt olvastam én 1971. december 1-én — a többi között — az RKP KB Végrehajtó Bizottságának üléséről szóló közleményben. És megdobbant a szivem. Az örömtől!

KÓBOR JÓZSEF

A munka — az ifjúság nagy felelősségű társadalmi feladata

Interjú Iancău Filimon elvtárssal, az Arad Megyei Munkaügyi Hivatal főnökével

Az ipar korszerüsödésére, a mezőgazdaság fejlesztésére hozott intézkedések, a nemzetgazdaság minden ágának harmonikus fejlődése jelentős változásokat hoztak a munkaerő bevonásában és felhasználásában.

Az ötéves tervben nemzetgazdasági szinten körülbelül egymillió ember áll munkába. Az alkalmazottak számának növekedése megkövetelt a munkaerő racionálisabb elosztását a különböző gazdasági ágazatok, a termelő és nem termelő ágazatok között, valamint területi szempontból is; megkövetelt ugyanakkor az alkalmazottak szakmai felkészültségének állandó növekedését.

A kérdés Arad megyei vonatkozásairól beszélgettünk Iancău Filimon elvtárssal, különös tekintettel a fiatalokra, mivel a következő években munkába állók tekintélyes része az iskola padjaiból kerül ki.

— Arad megye nagy fejlődésen ment át az utóbbi időben, megnövekedett a gazdaság különböző területein foglalkoztatottak száma. Kérjük, ismertesse néhány szóval a jelenlegi helyzetet és a jövő évi távlatokat.

— Az 1972-es munkaerő-szükséglet megállapitásakor az idei adatokból kell kiindulni. A szakképzetlenekkel kezdeném. 1971-ben a megye szakképzetlen munkaerő-szükséglete 16 százalékkal volt nagyobb, mint 1970-ben, 1972-ben a növekedés, 1971-hez viszonyitva, további 9 százalékos. Hiány mutatkozik szakképzetlen munkaerőben, a szükséglet egy részét más megyékből kell biztositani.

— Hogy alakul a szakképzett munkaerő-szükséglet?

— Az 1971—1975-ös időszakban megyénkben pótlólagosan sok ezer uj szakképzett káderre lesz szükség. Az évenkénti növekedés hozzávetőlegesen 20 százalék. A szakképzettek mintegy 27 százalékát a szakmai iskolák abszolvensei közül, 33 százalékát a munkahelyen tanonckodókból, mintegy 40 százalékát a rövid időtartamu szakképesitési tanfolyamok és a liceum utáni szakképesitési tanfolyamok végzettjeiből biztositjuk.

— Ugy tudjuk, Önök más helyi szervekkel is együttmüködnek az ifjuság munkalehetőségeit, munkába állitását illetően.

— Valóban együttmüködünk a megyei tanfelügyelőséggel, a megyei KISZ-bizottsággal és más szervekkel a szakmai irányitás és munkába való beosztás kérdéseiben egyaránt. Az általános iskolák 1971. évi végzettjeiből 17 százalék elméleti, 10 százalék szakliceumokban tanul tovább, 31 százalék a szakmai iskolákban vagy munkahelyen tanul mesterséget. A többiek az általános iskola IX. osztályába járnak, az abszolvensek egy része a termelésben, a mezőgazdaságban helyezkedett el. Ebben az évben a municipiumban, Lippán, Ineuban és Sebesen a munkaerő-elosztó központokon keresztül több mint 2500 fiatalt (nagyrészt lányokat) helyeztünk el az idei és a mult évi végzettekből. Az általános iskolá végzettek elhelyezése nem jelent problémát, a továbbtanulásra, vagy munkára megfelelő lehetőségek vannak.

— Végeztek Önök felméréseket az általános iskolák abszolvenseinek szakmai irányitásával és foglalkoztatottságával kapcsolatban?

— Igen. A megye 58 helységében, a helyi néptanácsok támogatásával. Az emlitett helységek végzettjeinek jóval több mint fele szakmai iskolákban tanul tovább, vagy munkahelyen kalifikálódik. Adatainkból azt a következtetést vontuk le, hogy a tanerők, osztályfőnökök, iskolai KISZ-szervezetek és szülők jó munkát végeztek a fiataloknak a termelő tevékenység felé orientálásában, biztositva a gazdasági életben a munkásság megkövetelt nagyobb arányát.

— Milyen eszközöket használtak az általános iskolások és liceumi tanulók szakmai irányitásában?

— Számos szakma mikromonográfiáját bocsátottuk az iskolások rendelkezésére, különös figyelmet szentelve a kevésbé ismert mesterségek népszerüsitésére, valamint azokra, ahol hiány mutatkozik kellő számu szakemberben. Sokat foglalkoztunk az épitő-szerelő tevékenységben ismert szakmákkal. A helyi sajtóban is több cikk jelent meg a szakmai irányitásról.

Lejegyezte: J. GY.

(Folytatása a II oldalon)

Kiváló eredmények az újító-mozgalomban

A vagongyári ujitók eddig minden évben a legjobbak közé küzdötték fel magukat. Leleményes és értékes ujitási javaslataikkal, találmányaikkal és ésszerüsitéseikkel sok millió lejt és többszáz tonna drága acélt sikerült megtakaritaniok. Ezért tavaly is a megyében az első helyre kerültek, a minisztérium keretén belül pedig az előkelő második helyet foglalták el. Ezért külön prémiumokat osztottunk ki többszörös ujitóink között, több mint 65 ezer lej értékben. Most, amikor ismét évzáráshoz közeledünk, mérleget készitünk. Kitünik, hogy az elmult 10 év alatt közel 2200 ujitást, találmányt és ésszerüsitést alkalmaztunk a termelésben, melyek gazdasági hatékonysága, utólagos számitások szerint eléri az 55 millió lejt.

Ez évben, amikoris ujitóinkat nagy horderejü müszaki-gazdasági problémák megoldására ösztönöztük, szintén jó eredményeket értünk el. Eddig több mint 200 javaslatot jegyeztünk be, melyek közül hetvenet alkalmaztunk sikeresen a termelésben. Ezek gazdasági hatékonysága elérte a 8 200 000 lejt, az elmult évben megvalósitott 2,5 millió lejjel szemben. Ez is bizonyitéka annak, hogy ujitóink és ésszerüsitőink a tematikai tervben szereplő müszaki kérdések megoldásán fáradoztak.

A legfontosabb ujitások közül megemlithetjük azt, melynek egy kollektiva a szerzője, Unc Gheorghe mester irányitása mellett. A szerelőlakatosok kis csoportja a Wagner-tipusu hengermü tengelykapcsolóját módositotta és ez által több mint fél millió lej megtakaritást értek el. Hasonlóan értékes javaslatot nyujtott be Oprea Teodor mérnök kis csoportja is. A matricába történő zömités módositását javasolták és alkalmazták a kovácsmühelyben. Ésszerüsitésük révén a részleg dolgozói egy év alatt több mint 179 000 lejt takaritathatnak meg. Kiemelkedő még Marincaș Traian mester ujitása, aki speciális sorjázókést készitett és alkalmazott. Ez az ujitás is mintegy 100 000 lejt „hoz" évente a fémmegmunkáló részlegen.

Külön fejezetben kell szólnunk a vagongyári feltalálókról. Ez évben tizennégy találmányi javaslatot dolgoztak ki és küldtek el az Országos Találmányi Hivatalhoz. Hármat ezek közül jóváhagytak, azaz szabadalmaztak. Ezeket alkalmazzuk is nálunk, a Vagongyárban. De előterjesztettük ezeket további népszerüsitésre is. A legértékesebb ezek közül Tîrziu Ionel mérnök találmánya, amely az uj tipusu tehervagonok alvázának meghosszabbitását és a fékezőfülke kiképzését eredményezi. Ez által évente, utólagos számitások szerint, 2 millió lejt takaritathatnak meg.

Az idén tehát csucsteljesitményt értünk el az ujitó-mozgalomban. Minek köszönhető mindez? A müszaki kabinetben dolgozók véleménye szerint elsősorban is annak, hogy a pártbizottság, valamint a szakszervezeti bizottság ez évben sokkal többet foglalkozott e mozgalom széles körü kibontakozásával és ellenőrzésével, mint korábban. Továbbá annak, hogy üzemünk vezetősége is sokkal többet áldozott e célra, mint régen. A harmadik tényező pedig az, hogy konkrét tematikai tervet dolgoztunk ki és ujitóinkat arra ösztönözzük, hogy oldják meg az itt szereplő legfontosabb müszaki-gazdasági kérdéseket. Ugyanakkor a müszaki kabinet oda hatott, hogy az ujitó-mozgalomban lehetőleg minden felső képzettségü szakember, mérnök és technikus részt vegyen. A „Minden mérnök oldjon meg egy müszaki kérdést" akciót is beleolvasztottuk az ujitómozgalomba. Konkrét feladatokkal biztuk meg a szakembereket és ez máris helyesnek bizonyult.

Befejezésül még csak azt szeretném megjegyezni, hogy ujitóink, feltalálóink és ésszerüsitőink nagyon szerény emberek. Amit alkotnak, azt természetesnek, magától értetődőnek tartják. Ezért kell továbbra is irányitásukkal, foglalkoznunk. Sokkal többet kell törődnünk a jövőben az ujitók és feltalálók népszerüsitésével. Mert az, amit alkotnak, egyáltalán nem egyszerü és magától értetődő, azért nagyon sokat kell dolgozni és tanulni.

ARDELEAN DUMITRU
technikus

Elnézést kérek

virágkereskedésünk jóvoltából, s a legfiatalabbak — sajnos, már ennek is tanui lehetünk — már-már azt sem tudják, hogy kopogtatáskor legalább mentegetőzniök illene.

A virágváza üresen marad, mi pedig szegényebbek leszünk valamivel.

Elnézést, de igenis szegényebbek.

Még ha csak egy mosollyal is.

Ám ezért is kár, hiszen éppen az ember sokoldalu — többek között lelki — gazdagodását akarjuk.

KILIN SÁNDOR

P. S. Virágkertészünk, ez a tehetetlen öregember, ölbe tett kézzel nézi, milyen csinadrattával terjed a müvirág, mennyire szemérmetlenül kinálgatja magát porcelán- és üvegboltjainkban az álpipacs, álrózsa, álmargaréta, a mindenféle álmineknevezzelek. A giccskonkurrencia ugy látszik, jókor jött: ideig-óráig palástolni tudja, hogy a virágok világában nincs minden rendben.

Mint arról már beszámoltunk, a Romanilor uton elkészült az uj Traian élelmiszer-komplexum.

A fényárasztó Lotru

A villamositási offenzivában nincs megállás. Miközben a hatalmas vaskapui mü betontestéről rendre lekerülnek az állványok, gyors ütemben épül az ország legnagyobb belvizi erőmüve. A lotrui erőmüről van szó, amelynek évi 900 millió kilowattórás termelése nagyobb lesz a békási és az argeşi erőmüvekénél együttvéve. A fenyőerdők nagy tapasztalatu mesterei közül itt dolgozik C. Sava, N. Pantea, I. Panaite, P. Roşu és sokan mások, akik Békáson tanulták meg a nagy energetikai épitkezések ábécéjét, az argeşi erőmünél fejlesztették szaktudásukat, a lotrui erőmü pedig valóságos egyetemnek számit tapasztalatuk kiteljesitése szempontjából.

Ezeken a veteránokon kivül természetesen jöttek ide uj bányászok, betonmunkások, darusok, gépkocsivezetők és más szakmunkások, sokan közülük fiatalok, hihetetlenül fiatalok, akik előtt a szocializmus nyitotta meg a korlátlan fejlődés lehetőségeit.

Azt kérdezhetnők, miért éppen a Lotrun épül ez a nagy erőmü? A válasz egyszerü: több mint 80 mellékfolyója van, s a tervek szerint, fent, Vidránál ez mind egyetlen zuhatagba egyesül.

A bányászok, akik már eddig is oly sok hegy gyomrát furták keresztül-kasul, most is valóságos föld alatti fővonalakat épitenek. Csaknem öt évi munka után ezek közül már több elkészült, mások havi 80—100 méteres ütemben épülnek. Az itteni alagutak teljes hossza több mint 150 kilométer lesz, vagyis 30-szor annyi, mint a békási és háromszor annyi, mint az argeşi alagutaké. És ezeken a csodálatos föld alatti medreken a Lotru vize az egész völgyön át a Vidra felé ömlik, ahol 10 négyzetkilométeres hegyi tengert alkot, nem kevesebb mint 1200 méter magasságban. Innen ömlik majd le ez a természetes zuhatag és az eredeti megoldásu nyomóalaguton keresztül müködteti majd az energiát és fényt árasztó generátorokat.

A 340 millió köbméter vizet elzáró 115 méter magas gát épitéséhez helyi anyagokat használtak. Ezzel 180 000 tonna különféle anyagokat takaritottak meg, s ebből nem kevesebb, mint 36 000 lakás épithető. A föld alatti erőmü épitésénél szintén először alkalmazták országunkban azt a megoldást, hogy közvetlenül, egy 1240 méteres országuti alaguton közelithetők meg a géptermek.

Ezekben a napokban, amikor a Vaskapu már teljes „gőzzel" dolgozik, a Lotrun az első fénynyalábok utnak inditását készitik elő. Jövőre müködésbe lép a három 170 megawattos hidroaggregát egyike, a tervezők pedig már véglegesitik két másik, 110 megawattos lotrui vizierőmü tervrajzait. Az épitészek a Lotru egész völgyének átalakitásán dolgoznak. E völgyek szabdalta, magas fennsikok boritotta vidéken, ahol nemrég még csak a pásztorok, az áfonyaszedők és a favágók jártak, lesz az ország egyik legvonzóbb turisztikai vidéke. A Brezoi és Voineasa közötti aszfaltutat tovább viszik, át a hegyen a Lotru forrásáig, Petrozsény felé. Az ut miután elhagyja Voineasát, ahol uj üdülőtelep épül, meredeken kapaszkodik a hegynek, amely félelmetesen szép boltivben hajlik a folyó fölé. Valamivel feljebb a Vidra. Az alpesi tó partjain már most körvonalazódnak a három kisebb telepből összeálló nagy üdülőhely épületei. Vidrán 2 000 helyes szálloda várja majd az átutazó turistákat. Uszómedencék, sipályák épülnek. Albán 1000 férőhelyes ifjusági üdülőtelep lesz. Albát a vidrai téli üdülővel drótkötélpálya köti össze. A tó jobbpartján, Murán épül ki a harmadik, 2 500 férőhelyes üdülőtelep, ahol főleg szanatóriumok fognak müködni. Mindhárom üdülőtelep ideális kiinduló pont a fenyvesek boritotta Páring különböző részeire induló kirándulóknak. Si- és ródlipályák, természetes és müjégpályák, vizi sportnak berendezett létesitmények, a szállodák, éttermek stb. A Lotru völgyét nemcsak fontos gazdasági központtá, hanem hazánk egyik legszebb turisztikai vidékévé változtatják.

C. ZLÁVOG

TEGNAP MEGYÉNKBEN

Szerdán délután a Népi Egyetemen Farkas László kolozsvári tanár LEHETSÉGES-E A JÖVŐ-KUTATÁS? cimmel érdekfeszitő előadást tartott.

KÜLFÖLDÖN

Románia Szocialista Köztársaság Nagy Nemzetgyülésének Mihai Dalea elvtárs vezette küldöttsége megbeszélést folytatott Orlando Milasszal és Carlos Jorquera Toledoval, a Chilei Kommunista Párt KB Politikai Bizottságának tagjaival, Ives Cornejoval és Gabriel Banchero Solarival, a Chilei KP KB tagjaival.

Jelen volt Vasile Dumitrescu, Románia Santiago de Chile-i nagykövete.

A felek közös érdekü problémákról folytattak véleménycserét.

Párizsban befejeződött a Román—Francia Jogászati Napok harmadik ülésszaka, amelyen aktuális büntetőjogi, polgárjogi és nemzetközijogi kérdéseket vitattak meg. A munkálatokon részt vett román küldöttséget Ion Ceterchi professzor, docens-doktor, Románia Szocialista Köztársaság Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiájának alelnöke, mig a francia küldöttséget Maxime Le Tourner professzor, az összehasonlitó törvénykezéssel foglalkozó francia társaság elnöke vezette. Az ülésszakra a román-francia kulturális együttmüködési egyezmények alapján került sor.

Az ENSZ-közgyülés 93 szavazattal, négy tartózkodás mellett, jóváhagyta azt a nemzetközi megállapodást, amely leszögezi a felelősséget az ürbe felbocsátott tárgyak okozta károkért. A megállapodás értelmében az okozott károkért elsősorban azt az államot terheli a felelősség, amely a szóban forgó tárgy fellövését végrehajtotta.

KÖNYVEK • KÖNYVEK • KÖNYVEK

Babits Mihály

A gólyakalifa és négy novella *)

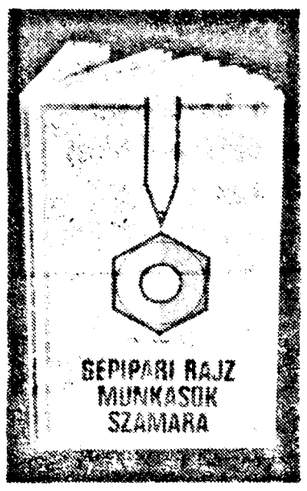

A polgári ideológia káoszából kitörni igyekvő életut, amely majd a Jónás könyvében tetéz, egyik jeles állomása Babits első regénye, az ezeregyéjszakai szimbólumot mesterien felhasználó Gólyakalifa.

A szecsesszió és a szimbolizmus válsághangulata egyedülálló művészettel szilárdul egésszé Tábory Elemér végzetszerű elevenséggel megrajzolt alakjában. Éppen az a valóságtartalom nyit lehetőséget Babits valódi szándékának a feltárására és az ezt félreismerő irodalombírálat korrigálására. A ma is élő és ható irodalmi babona szerint ez a lélektani regény a tudathasadás magas szintű művészi ábrázolása.

Pedig a regény kevesebb, de mégis jóval több ennél. Babits korántsem a szkizofrénia kórképét rögziti a nyomorúságos asztalosinasnak, majd csaló írnoknak álmodó, jóképű, elkényeztetett urifiu történetében, akiben végül álom és valóság annyira összekuszálódik, hogy lehetetlenné válik annak megítélése, mi az álom és mi az eredeti történés, és ezért álombeli hasonmásától megszabadulni igyekezvén, önkezével vet véget életének.

Ilyen betegség nincs, amint ezzel Babits is tisztában volt: a lélektani köntös egy nagyon is reális és társadalmi töltetü mondanivalót takar: a századforduló polgárságának felszines, ellentmondásokkal teli, történelmileg és ideológiailag egyaránt kiuttalan életét jellemzi.

A közismert regény mellett Babits prózai arzenáljából kiválogatott négy novella egészíti ki a kötetet. A realista, máskor a fantasztikum Poe-i mélységeit érintő írásokban a költő stilus és harmónia páratlan művészi egységét nyujtja az olvasónak.

A könyv bevezetőjében Láng Gusztáv magas szinvonalon értekezik A gólyakalifa születésének társadalmi, irodalomtörténeti és főleg ideológiai hátteréről. Sajnos, a Dacia könyvkiadó nem tudott meggyőzni arról, hogy Babits regénye ifjusági irodalom. Talán azért minősitik ennek, mert szerepel a középiskolai tantervben?

KOZMA LÁSZLÓ

*) Dacia, 1971. Tanulók Könyvtára.

Tanulmány két színészről

Jordáky Lajos „Janovics Jenő és Poór Lili" cimü másfélszáz oldalas szinháztörténeti kötete a napokban jelent meg a Kriterion Könyvkiadónál.

A szerző behatóan foglalkozik Janovics Jenővel, az utkereső ifjuval — Paulay Ede és Ujházi Ede tanitványával —, a rendkivül tehetséges szinművésszel, a kolozsvári szinház igazgatójával, a rendezővel, pedagógussal, iróval, a filmgyártás előfutárával és a társadalmi harcossal, valamint Poór Lilivel — aki még együtt játszott Jászai Marival, Márkus Emiliával, Szilágyi Istvánnal, Csortos Gyulával, Beregi Oszkárral, Janovics Jenővel és Fekete Mihállyal — „Az ember tragédiája" mindmáig egyik legkiválóbb Évajával, a „Bánk bán" Melindájával, később Gertrudisával, a szocialista művészet csucsán pedig a „Vássza Zselezsnova" kiváló cimszereplőjével, aki éppen olyan kitünő filmszinésznő és fáradhatatlan közéletü ember is.

Az érdekes tanulmány, nemcsak két rendkivüli szinesz — Janovics Jenő és Poór Lili — arcképe, hanem egyszersmind értékes adalék a közel tizennyolc évtizedes kolozsvári szinház eredményekben, sikerekben gazdag történetéhez.

A kötetet nagyszámu fényképillusztráció egészíti ki.

DUNAJECZ LÁSZLÓ

A Kriterion Könyvkiadó gondozásában megjelent

ANTAL DÁNIEL: CSALÁD ÉS SZOLGÁLAT. Önéletirás. A bevezetőt Balogh Edgár irta. 320 oldal. Ára füzve 9,50, kötve 14,50 lej.

* * * SZARVASOKKÁ VÁLT FIUK. Román kolindák. Forditotta Kiss Jenő. Válogatta, szerkesztette, a bevezetőt és a jegyzeteket irta Faragó József. Az illusztrációkat Plugor Sándor készitette. 236 oldal. Ára kötve 19 lej.

CĂLINESCU MATEI: ZACHARIAS LICHTER ÉLETE ÉS NÉZETEI. Forditotta Szilágyi Domokos. 164 oldal. Ára kötve 8,75 lej.

MÉLIUSZ JÓZSEF: AZ ILLUZIÓK KÁVÉHÁZA. Vallomások 1966—1971. 448 oldal. Ára kötve 13,50 lej.

SADOVEANU MIHAIL: ANCUȚA FOGADÓJA. Forditotta Kacsir Mária. Harmadik kiadás. 136 oldal. Ára füzve 5, kötve 8 lej.

SZENTIMREI JENŐ: FERENC TEKINTETES UR. Kölcsey Ferenc életregénye. Harmadik kiadás. Romániai Magyar Irók. 312 oldal. Ára füzve 8,50, kötve 13,50 lej.

SZILÁGYI ISTVÁN: JÁMBOR VADAK. Novellák. 252 oldal. Ára füzve 7,50, kötve 10,50 lej.

Bölöni Farkas Sándor naplója *)

Nem is oly rég, mindössze öt éve jelent meg Bölöni Farkas Sándor, a sokáig méltatlanul elfelejtett erdélyi utazó-iró könyve, Utazás Észak-Amerikában. Most, Jancsó Elemér előszavával, a hazai magyar olvasóközönség asztalára került naplója, amely az önmagáról, kortársairól vallott intim véleményét tartalmazza. E napló szervesen illeszkedik a XIX. század eleji napló-, emlékirat- és önéletrajzirodalomba. Farkas Sándor irodalomtörténeti szempontból maradandó értékü müvet hagyott az utókorra. Naplója az 1835 január elseje és az 1836 január hetedike közötti időszakból maradt reánk, bár lehetséges, hogy gondolatainak papirra vetését a későbbiekben is folytatta. Irására a szerénység, a saját tehetségébe és tevékenységének hasznosságába vetett bizalmatlanság és kétség jellemző. Társadalomszemléletét viszont (nemhiába nevezte Hatvany Lajos a demokrácia felfedezőjének!), az éleslátás, a kritikai hangvétel jellemzi. Példának szolgáljon az 1835. január 13-i bejegyzés, amikoris az országgyülés munkáját figyelve, megjósolja az elkövetkező forradalmat. Ezt a forradalmat már nem érte meg, 1842-ben meghalt, de müve, az Utazás Észak-Amerikában épp ugy hozzájárult annak előkészitéséhez, mint az enciklopédisták a nagy francia forradalom kirobbanásához. Ezt a munkáját értékelték kortársai: Orbán Balázs, Gheorghe Barițiu, Döbrentei Gábor és annyian mások, akik elsősorban a harcos demokratát tisztelték személyében.

A Téka-sorozatban kiadott naplója uj oldalról ismerteti meg Bölöni Farkas Sándort, aki az erdélyi irodalom egyik legszebb önvallomását hagyta reánk.

UJJ JÁNOS

*) Kriterion Könyvkiadó, Bukarest 1971.

Tájékoztató

Szerkesztette: BALAJ KATALIN

1971
December
2
Csütörtök

Napkelte 7.33, napnyugta 16.37 órakor. Az évből eltelt 336 nap, hátra van még 29.

■ 1935 december 2-án született Nicolae Labiș, a fiatalon tragikusan elhunyt kiváló román költő.

■ 1950-ben ezen a napon hunyt el Dinu Lipatti világhirü román zongoramüvész.

A megyei pártkabinet közli:

A marxista-leninista esti egyetem programja:

Csütörtökön, december 2-án 17 órakor:

— a pártmunka elvei és módszerei — előadás a municipiumi pártbizottság székházában.

Vendégünk volt

Európa egyik leghiresebb labdarugószakembere, Barcs Sándor, az UEFA alelnöke, a nemzetközi labdarugószövetség megfigyelőjeként megtekintette az UTA—Vitoria Setubal UEFA Kupatalálkozót. Ebből az alkalomból elbeszélgettünk a néves szakemberrel — az interjú a tegnapi lapszámunkban jelent meg —, és amikor megkérdeztük Barcs Sándort, mit üzen az aradi szurkolóknak és a Vörös Lobogó olvasóinak, a következőket irta:

Szeretettel üdvözlöm a Vörös Lobogó olvasóit!
Barcs Sándor

Műfilmek

DACIA: Romantikusok (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.30).

STUDIÓ: Találkozás egy ismeretlennel (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30).

MUREȘUL: Napraforgó (10, 12, 14, 16, 18, 20).

IFJUSÁGI: Dokumentumfilmek (9). A hatalom ára (11, 14, 16, 18, 20).

VICTORIA: Hogyan robbantottam ki a második világháborut (10, 15, 18).

PROGRESUL (Ujarad): A Sas müvelet (15, 17, 19).

CFR (Grădiște): Karácsonyfa (17, 19).

SOLIDARITATEA (Gáj): Zöld dombok között (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÜSORA

LIPPA: 100 dollár a seriffnek.
PÉCSKA: Rómeó és Julia.
INEU: Az ostrom.
KISJENŐ: Végzetes tévedés
SZENTANNA: Utolsó szünidő.
NAGYLAK: A réztorony.
KÜRTÖS: Pan Volodijovszkij.
PANKOTA: Előre cowboy.
ȘIRIA: A csetepaté.
SEBES: Szállnak a darvak.
BUTENI: Táviratok.
VINGA: Florián kapitány.

Színház

CSÜTÖRTÖKÖN, december 2-án este fél 8 órakor: Gaițele (A bérlet, bemutató előadás).

SZOMBATON, december 4-én este fél 8 órakor: Gaițele (B bérlet).

VASÁRNAP, december 5-én délután fél 4 órakor: Unchiul Vanea, este fél 8 órakor: Gaițele (C bérlet).

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, december 2-án változó idő, felhős égboltal. Helyi eső, havaseső, a magasabban fekvő hegyvidékeken pedig havazás lehetséges. Mérsékelt, majd kissé megélénkülő nyugati szél. A hőmérséklet állandósul. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 1—5, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 6—12 fok. Reggel helyi köd.

Hangverseny

Az Aradi Állami Filharmónia Szimfonikus zenekara szombaton, december 4-én este 8 és vasárnap, december 5-én délelőtt 11 órakor szimfonikus hangversenyt rendez a Kulturpalota nagytermében.

Vezényel Simon Emil (Kolozsvár), közreműködik Sofia Cosma zongoraművésznő (Bukarest).

Műsoron: Saint Saens Haláltánc, Saint Saens II. g-moll zongoraverseny, Reger Változatok és fuga egy Mozart-témára.

Jegyek az ügynökségnél és hangverseny előtt a Kulturpalota pénztáránál.

Vasárnap, december 5-én, délután fél 6 órakor ugyanezt a műsort Lippán is bemutatják.

Televizió

Csütörtök, december 2.

17.30 Magyar nyelvű adás: Majtényi Erik csütörtöki jegyzete; Képes hiradó; 250 éves a csikszeredai szinjátszás — Labancz Frida és Adelmann Alfréd filmriportja; Könnyüzene a kolozsvári Palace együttes közreműködésével; A fiatal káderek etikai és szakmai nevelése egy nagybányai üzemben
18.30 Fiatal népzene szólisták.
18.50 Mezőgazdasági adás.
19.10 Egészségügyi tanácsadó.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.00 Müsorismertetés.
20.05 Reflektor.
20.20 Fiatalok önmagukról.
21.10 Hires filmkomikusok sportszerepben.
21.50 Tudományos adás.
22.30 15 perc Engelbert Humperdinckkel.
22.45 Hiradó.

MA DÉLUTÁN

UTA—Craiovai Universitatea

A tegnapi A osztályu labdarugóforduló záróakkordjaként rendezik ma délután, két órai kezdettel, az UTA—Craiovai Universitatea mérkőzést. Előtte a tartalékcsapatok játszanak.

A Banatul ének- és táncegyüttes, pénteken, december 3-án délután 5 órai és este 8 órai kezdettel zenés-táncos müsort mutat be a Kulturpalotában. Zenei rendező Gelu Stan, koreográfia Emil Tatarici.

Apróhirdetések

ELADÓ magánház, három szoba, fürdőszoba. Nicu Stejerel utca 16. (603)

ELADÓ azonnal elfoglalható lakás, egy szoba, konyha, éléskamra. 7 Noiembrie utca 2, 9 lakás. (609)

ELADÓ uj „Pacsirta" Orion rádió, és rövid zongora, telefon 1-29-77. (611)

ELADÓ nagyon olcsón lakrész kerttel. Udrea utca 6. (604)

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk, Kőő János temetésén megjelentek és fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló család (607)

GYÁSZJELENTÉSEK

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy felejthetetlen drága, jó testvérünk, sógornőnk, nagynénénk, Neszmerák Margit november 27-én Budapesten hirtelen elhunyt.

A gyászoló Neszmerák, Dudás család (605)

Szalkai Oszkár illegalitásbeli párttag elhunyt. Temetése pénteken 11 órakor lesz a régi zsidó temetőben.

Elvtársainak egy csoportja (612)

A Municipiumi Posta- és Távközlési Hivatal ezuton is közli az érdekeltekkel, hogy határozat született, melynek értelmében vasár- és ünnepnapokon interurbán beszélgetés csak a Köztársaság utja 46—48 szám alatti uj telefonpalotában bonyolitható le. A telefonfülkék reggel 6-tól éjjel 24 óráig állnak a lakosság rendelkezésére.

Nyitott szemmel

Talány

Lassan-lassan már beköszönt a téli szünidő, de a 13-as iskola tanulói hiába várják az uj édességbolt megnyitását a Petru Rareș utcai 55-ös tejesbolt helyén. Miért? Állitólag egy árva jégszekrényt kellene elszállitani onnan és akkor annak rendje és módja szerint átadhatná az Alimentara HKSZ a Közélelmezési Trösztnek a helyiséget, amire különben november 24-én jóváhagyást kapott a municipiumi néptanács végrehajtó bizottságától.

Hat jómadár

Mind a hatan foglalkozásnélküliek. Pontosabban, van egy közös „foglalkozásuk": a lopás. Ott üzték, ahol éppen alkalom nyilt rá: vonaton, állomásokban, lakásokban. No, de a közmondás is azt tartja, hogy addig jár a korsó a kutra, mig eltörik. Igy történt ez a hat jómadár, Hodrea Ioan (Nagyszintye), Zarinbea Gheorghe (Marginea-Suceava), Boghin Ștefan (Dărăban), Bitică Marin (Sinandreiu-Román), Chitic Gheorghe (Ivești-Vaslui) és Suciu Aurel (Supurul de jos) esetében is. Mindannyiukat letartóztatták s a törvény előtt fognak felelni tetteikért.

Tanulságos lecke

Bizonyára még hosszu ideig nem felejti el azt a hideg novemberi estét Szücs György aradi lakos, amikoris fizetésnapon pénz nélkül állitott haza. No, nem a gyárban vonták le tőle. Szücs György kézhez kapta a fizetését, de aztán ahelyett, hogy hazaindult volna, a kocsmákat kezdte járni. Ittasságát használta ki Kovács Rozália. Magával csalta, majd egy félreeső utcában, Lingurar Ilieval, annak rendje és módja szerint kifosztották. Szerencsére a milicia elfogta a tetteseket.

Érdemes?!

Crișan Doina Emilia (temesvári lakos) még csak 21 esztendős, s egy hároméves kisgyermek édesanyja. De elhagyta gyermekét, hogy ő léha életmódot folytathasson. Augusztusban Aradra érkezett és azóta itt látogatta a vendéglőket, bárokat, egyedülálló férfiak társaságát keresve. November 30-án a Ghiba Birta utca 22 szám alatt, Lucăcel Irina lakásában talált rá a milicia: éppen férfi vendéget fogadott.

„Úri" módra

Ha valaki kávét akar inni a kisjenei cukrászdában, azt csak a „leguribb" módon teheti. Itt ugyanis félórákat kell várni, mig felfő a viz a presszógépben. S ha az illető nem ur, hanem dolgozó, sietős, elfoglalt ember, akkor mit tegyen? Szokjon le a kávézásról? Vagy inkább kérje meg a cukrászda felelősét, gyujtson be a gáztüzhelybe?

Öt perc kikapcsolódás

VIZSZINTES: 1. Nagy orosz regény- és drámairó. 5. Oleg egynemü hangzói. 6. Kicsinyitőképző. 7. Lötty. 9. A vigjáték görög muzsája. 10. Nem szük. 11. Egyiptomi napisten. 12. Kérdőszócska.

FÜGGŐLEGES: 1. Belga iró, népmesegyüjtő. 2. Tagadószó. 3. Ilyen határozó is van. 4. Olasz festő, épitész és iró, a firenzei iskola képviselője. 7. Végtag. 8. Lélegző.

A munka — az ifjúság nagy felelősségű társadalmi feladata

(Folytatás az 1. oldalról)

— Említette, hogy az általános iskolák abszolvenseinek elhelyezkedése nem jelent különösebb problémát. Mi a helyzet a liceumot végzettekkel?

— Ebben az évben közel 600-an felvételiztek sikeresen egyetemekre, főiskolákra és technikumokba, mintegy 650-en a municipium különböző vállalataiban helyezkedtek el, szakképesitési tanfolyamokra iratkoztak be.

Meg kell azonban mondanom, hogy — bár a végzettek számához viszonyitva nagyon kevés a még munkába nem állt fiatalok száma — mégis a lehető legkomolyabban foglalkoznunk kell felkutatásukkal és munkába állitásukkal.

— Tudomásunk szerint megyénkben számos munkalehetőség van. Hogy lehetne megoldani az elméleti liceumok abszolvenseinek elhelyezését?

— Jelenleg sem a municipiumban, sem a megyében nincsenek üres adminisztrativ állások. (Sajnos, az érettségizettek egy része kizárólag ilyen állásokban szeretne elhelyezkedni!). Felvettük azonban a kapcsolatot számos vállalattal és kértük, hogy sürgősen inditsák be a rövid időtartamu szakképesitési tanfolyamokat. Egy-egy kurzus időtartama a mesterség bonyolultságától függően 3—12 hónap, ezalatt a liceumi végzettekből magas szakképesitésü munkásokat képeznek. Kilenc hasonló tanfolyam indul be rövidesen a cipő- és kötöttáru szakmákban, képeznek szerszámlakatosokat, matricakészitőket, esztergályosokat stb. a Libertateában, Vörös Trikóban, Vagongyárban, Szerszámgépgyárban. Ezeken a tanfolyamokon összesen 389 hely van, 250 lányok részére.

A megyében 43 szakképesitési tanfolyam indul a fontosabb ipari egységekben, összesen 3057 hellyel (1200 lányoknak) A fentiekből kitünik, hogy lehetőség van (sőt betöltetlen helyek is maradnak) minden fiatal elhelyezésére, válogatni lehet a különböző szakmák között.

— Bizonyára tudna mondani néhány pozitiv példát, olyan eseteket, ahol a munkaerőhivatal eredményesen oldotta meg a fiatalok elhelyezését.

— Számos példát mondhatnék. Sok liceumi végzettet irányitottunk szakképesitési tanfolyamokra: Țuiculescu Dumitrea (Arad, Republicii 55.), Sava Cornelia (Craiva-Rogozu 42.), Németh Gizella (Fazekasvarsánd) liceumi végzettek, a textilgyárban helyezkedtek el; Coroi Maria (Vărădia de Mureș), Tomuța Mitruț (Arad), Tira Maria (Gurba) a Vörös Trikóban és még számos nevet sorolhatnék fel. Ezek a fiatalok megértették, hogy a hasznos társadalmi munka becsületbeli kötelesség.

— Gondolom, ellentétes magatartással is találkoztak.

— Nem tul gyakran, de találkoztunk. Egyes liceumi végzettek semmi munkát nem vállalnak, ha nem mehetnek tisztviselőnek. Weichner Ernst (Zabrány), Petcovici Ioana (Arad), Zepp Edith (Arad), Julean Valentin (Arad) és mások 4—5 munkahelyet, szakképesitési tanfolyamot utasitottak vissza.

Hangsulyozni szeretném, hogy a municipiumban egyre több érettségizett helyezkedik el a termelőmunkában, de falun még nagyon erősen tartja magát az a hiedelem, hogy érettségivel csak irodában lehet dolgozni. Szeretnék még azokról is szólni, akik egyik munkahelyről a másikra vándorolnak, olyan állást keresve, ahol minél kevesebbet dolgozzanak. Az ilyen fiatalok sok gondot okoznak a munkát adó vállalatnak és nekünk is.

— Befejezésül, még egy kérdés: mit ajánlana fiataljainknak?

— A társadalmilag hasznos termelőmunka nagy elégtételt nyujt az ember számára. Szocialista államunk minden ifjunak — felkészültsége arányában — biztositja az összes lehetőségeket érvényesülése, személyiségének kibontakoztatása felé.

SZERK. MEGJ.: azok a fiatalok, akik szakképesitési tanfolyamokra óhajtanak beiratkozni, a munkaerőhivatalnál (Arad, Vîrful cu Dor utca 34.) jelentkezzenek, ahol megkapják az összes felvilágositásokat.

Az Aradi Szállítási Vállalat

Victoriei ut 37 szám

versenyvizsgát rendez szerelő mesteri állás betöltésére a villamos részleg számára

A versenyvizsgát 1972 február 1-én tartják a vállalat székhelyén

A beiratkozási kérvényeket — születési bizonyitvány (másolat), iskola elvégzéséről szóló bizonyitvány, orvosi bizonyitvány mellékelésével — a vállalat személyzeti osztályán lehet benyujtani 1972 január 20-ig.

Ezenkivül alkalmaznak:

— AUTÓBUSZSOFŐRÖKET
— VILLAMOSVEZETŐKET
— ESZTERGÁLYOSOKAT
— ASZTALOSOKAT
— SZAKKÉPESITETLEN MUNKÁSOKAT VILLAMOSVONAL ÉPITÉSÉHEZ.

Mindennemü felvilágositást a vállalat személyzeti osztálya nyujt. (1029)

GAZDASÁGI KÉRDÉSEK

1971 ÚJ ÖTÉVES TERVÜNK KÉRDÉSEKBEN ÉS VÁLASZOKBAN 1975

Hogyan fejlődik a román vegyipar?

A vegyipar ebben az ötéves tervben is a legdinamikusabb ágazata lesz a román gazdaságnak. Elsődlegessége azzal magyarázható, hogy döntő szerepe van a műszaki haladásban, a nyersanyag-bázis fejlesztésében, az agrártermelés fokozásában.

Pártunknak és kormányunknak a vegyipar fejlesztésére irányuló politikája összhangban áll a világtendenciával, minthogy az utóbbi két évtizedben ez az iparág világviszonylatban is a leggyorsabb ütemben fejlődött a többi iparághoz hasonlítva. A nyolcadik évtizedben a világ vegyipara továbbra is erőteljesebben növekszik majd, mint az egész ipar általában.

A román vegyipar, amely harmonikusan beilleszkedik az ország gyors ütemű iparosításának folytatására a X. pártkongresszuson kidolgozott programba, a fejlődési világtendenciának megfelelően, ebben az ötéves tervben több mint 17 százalékos évi átlagos ütemben növekszik, az ipar számára előirányzott 12 százalékkal szemben. Az 1971—1975-ös időszakban az ország vegyipari dolgozóinak annyi termelést kell realizálniuk, mint amennyit a négy előző ötéves tervben értünk el együttvéve. Ennek nyomán e fontos gazdasági szektor részaránya Románia egész ipari termelésében az 1970. évi 10,1 százalékról 1975-ben több mint 13 százalékra emelkedik.

E nagyarányú fejlődés megvalósítása érdekében ebben az ötéves tervben az ipari összberuházások több mint 22 százalékát a vegyipar kapja. Ez több azoknak a kiadásoknak az összvolumenénél, amelyeket az utóbbi 20 évben a vegyiparra fordítottunk.

Ebben az ötéves tervben több mint 300 uj berendezést helyezünk üzembe, műtrágya, műszál és -rost, különféle műanyagok, szintetikus gyanta és gumi, valamint számos más vegyipari termék gyártására. Az uj beruházások egyik jellegzetességeként említjük meg, hogy világszínvonalon álló, nagy kapacitásu berendezésekkel, a legtökéletesebb technológiákkal érjük majd el a magas műszaki-gazdasági mutatókat.

A nagyarányu beruházási program realizálása megköveteli a minőségi ugrást számos bonyolult kérdés megoldásában. Ennek érdekében olyan korszerü épitési megoldásokat dolgoznak ki tervezőink, hogy az előző ötéves tervhez viszonyitva az épitő-szerelő munkák volumenének részaránya 46,2 százalékról 37 százalékra csökkenjen. Ebben az ötéves tervben körülbelül 100 uj technológiai tervet dolgozunk ki, az 1966—1970-es időszakban készitett 33 helyett. Ugyanakkor számottevően növekszik iparunk hozzájárulása az objektumok műszaki felszereléséhez, miközben az uj kapacitások üzemeltetésének biztositására több mint 37 000 szakmunkást kell képeznünk.

A vegyipar fejlesztésének egyik fő iránya a jelenlegi szakaszban az, hogy biztositsa kiváló minőségü anyagok előállitását a fogyasztási cikkek ipara számára. Kétszer annyi műszálat és mürostot kell készitenünk és számottevően bővitenünk kell a gyártmányválasztékot. Vegyipari dolgozóink célul tüzték maguk elé, hogy ennek az ötéves tervnek a folyamán gyártásba veszik a világtechnikában jelenleg ismert összes műszál- és mürost-fajtákat, s megkezdik a kitünő minőségü szövetekhez és fehérnemükhöz szükséges anyagok tömegtermelését.

Gyártani fogjuk a mübőr alapanyagait, hogy szebbnél-szebb olcsó és könnyü ruhanemüt és lábbelit állithassunk elő.

A müanyagok és a szintetikus gyanta termelése több mint 2,7-szeresen növekszik, hogy megfelelő mennyiségben biztosithassuk a gép-, az elektrotechnikai, az elektronikai ipar, a számitástechnika és más tevékenységi területek számára a modern fémpótló anyagokat.

Mennyiségi és minőségi szempontból egyaránt számottevően fejlesztjük a lakk- és festékgyártást, a gyógyszerek, a mügumi, a szinezőanyagok, a kozmetikai cikkek, a mosószerek és más vegyi cikkek termelését.

Megfelelően növekszik majd a vegyipari termékek szállitása a többi nemzetgazdasági ágazatok számára, s ez lényegesen hozzájárul a müszaki haladáshoz, a lakosság életszinvonalának emelkedéséhez. Ugyanakkor, a párt által kidolgozott eme nagyszerü programnak a megvalósításával a román vegyipar a fejlett országok vegyiparának magas szinvonalára emelkedik.

PETRU UILĂCAN

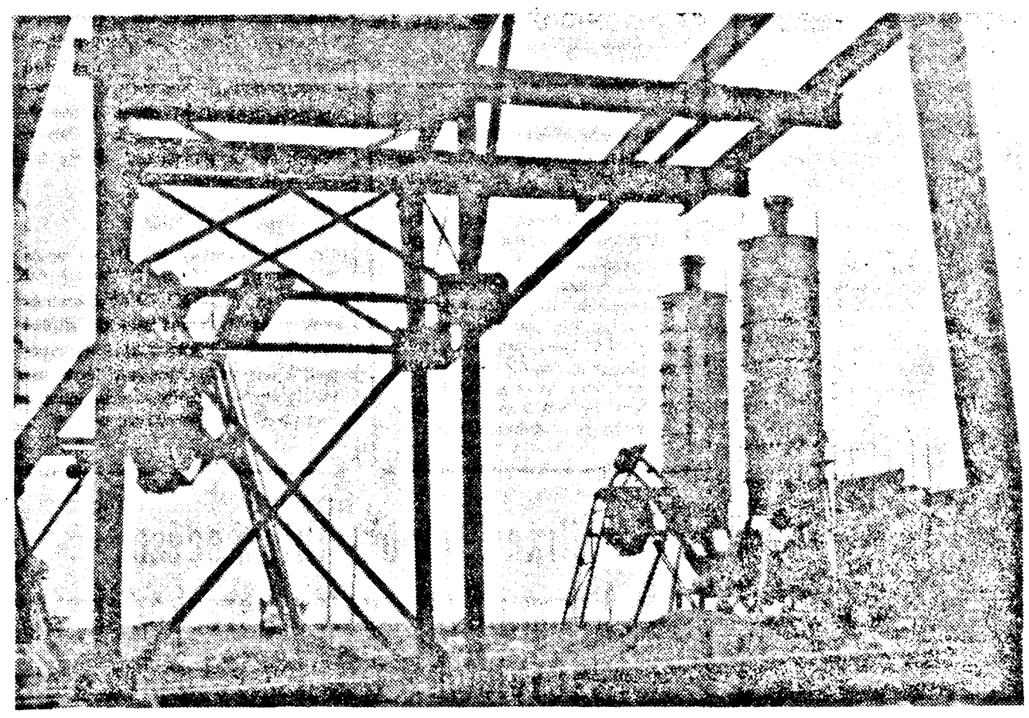

Az aradi vegyipari kombinát épitőtelepén már befejezéshez közeledik a hatalmas automata beton-keverő állomás szerelése. (PUTERITY GH. felvétele)

Az idejében végzett növénygondozással gyarapítjuk terméshozamainkat

A legideálisabb, ha a vizelvezető árkokat közvetlenül a vetés befejezése után elkészitjük. Számtalan gazdaságban azonban nem volt lehetőség e feladatok végrehajtására, egyrészt azért, mert igen száraz volt a talaj, másrészt pedig a gépi és emberi erőt a késeiek betakaritásához összpontositották. Most már a mezei munkálatok zömét bevégeztük és mielőbb gondoskodnunk kell a földbe került kalászosaink optimális kiteleléséhez szükséges jó körülményekről. A bevetett területeken erőgépekkel, másutt igavontatásu ekékkel huzzunk árkokat, illetve barázdákat. A téli időszakban is rendszeresen ellenőrizzük vetéseinket s az igényeknek megfelelően lépjünk közbe.

Egy másik fontos teendőről, a még most, tél beállta előtt vizemésztő gödröket készitsünk, a többi területeken pedig árkokat, kanálisokat. Ezzel nagyban hozzájárulunk vetéseink vizfölöslegének lecsapolásához, a növények erőteljes fejlődéséhez, de főként a levegő biztositásához. Télen a hótakaró alatt csökken a buza életmüködése, és ha viz is boritja, veszteségekre számithatunk.

Egy másik fontos teendőről, a vények tövére jusson. Ajánlatos hektáronként 100—150 kiló szuperfoszfátot használni.

A buza, a nitrogénes tápanyaggal szemben a legigényesebb. Mindazon termelőegységekben, ahol különböző okok miatt nem juttattak nitrogénes mütrágyát a földbe, feltétlenül tegyék ezt meg. A legjobban bevált és a mi vállalatunkban is alkalmazott módszer a téli kétszeri-háromszori, a hó levébe kiszórt kiegészitő mütrágyázás. Főként a korai buzafajták igénylik ezt. A hektáronkénti 150—200 kilós nitrogéntartalmu tápanyagok jelentős mértékben hozzájárulnak átlaghozamaink növeléséhez. Nagyobb kiterjedésü dülőkön repülőgéppel, traktorra szerelt szóróberendezésekkel végezzük a felülrágyázást. Ahol nincs erre lehetőség, megéri a fáradságot, hogy a tápanyagot kézzel juttassuk bevetett parcelláinkra. Minden esetben egyenletes, sávmentes szórásra törekedjünk és kompetens szakirányitást biztositsunk végrehajtásánál. Az erdei, humuszban szegény podzol talajokra nagyobb mütrágya adagot irányozzunk elő. Az ilyen tipusu földeken igen jó eredménnyel jár a nitromésszel történő mütrágyázás.

Több éves tapasztalataink bizonyitják, hogy az emlitett müveletek idejében történő ésszerü alkalmazásával bármilyen körülmények közt nagyobb hektárhozamokat valósithatunk meg.

GRECU IOAN,
a Fintinelei ÁMV mérnöke

Kedd este a fővárosi Intercontinental szállóban ünnepélyes keretek között átadták a Tehnoforestexport állami külkereskedelmi vállalatnak a kiemelkedő kulturális-tudományos és ipari eredmények népszerüsitésével foglalkozó genfi nemzetközi intézet diját azokért a kiváló eredményekért, amelyeket hazánk a butorgyártásban és a butorexportban, a fafeldolgozó iparban ért el. Emlitésre méltó, hogy a Tehnoforestexport az első romániai vállalat, amely megkapta ezt a nemzetközi dijat és ezzel olyan nemzetközi hirnevü cégek mellé sorakozott fel, mint a Royal-Dutch Shell csoport, a NASA, a sevres-i porcelángyár és mások.

A kitüntetést Christian Pineau, volt francia miniszterelnök és külügyminiszter, a genfi intézet tagja nyujtotta át.

Mihai Suder faipari miniszter köszöntötte a genfi intézet képviselőit és rámutatott: a dij szép elismerés a román butorgyártás és általában faipar, valamint kivitel számára, nemzetközi elismerése a román faipar fejlődésének, amelyet világszerte az export minőségéről és gyors növekedéséről ismernek.

A kitüntetést átnyujtó Christian Pineau a többi között ezeket mondotta: Az intézet, amikor a Tehnoforestexport vállalatot jutalmazza, elismerését kivánja kifejezni az egész román faipari számára, amely az utóbbi években világszerte ismert és elismert, kiemelkedő eredményeket mutatott fel.

Gazdálkodjunk ésszerűbben legelőinkkel

Szocialista mezőgazdaságunk egyik ágazata az állattenyésztés nagyban hozzájárul a lakosság élelmiszerekkel való ellátásához, különböző iparágak nyersanyagának biztositásához.

Pártunk vezetőségének bölcs előrelátását bizonyitja az az intézkedés-sorozat, mely az országos állattenyésztés-fejlesztési program célkitüzéseit segiti valóra váltani. Megalakultak a gyepterületeket feljavitó megyei vállalatok. Ez év májusában megjelent a rétek, az állattenyésztési és magtermesztő parcellák, valamint a községi fedeztető állomások megszervezéséről, ügykezeléséről és használatáról szóló törvény, később pedig a takarmányok termesztését és ésszerü felhasználását célzó törvény. Az emlitett intézkedések, törvények nagyban hozzájárulnak, hogy uj ötéves nemzetgazdaságfejlesztési tervünk időszakában állattenyésztésünket is, adottságainkhoz mérten, magasabb szinvonalra emeljük.

Célkitüzéseink megvalósitásában az egyedek kiválasztásán, a fajok és fajták feljavitásán, a megfelelő szálláshelyek és gondozás biztositásán, a termelési technológia korszerüsitésén kivül, nagy fontosságot kell tulajdonitani a takarmányozásnak is. A jó takarmányozás a több állati eredetü táplálék biztositásának egyik alapfeltétele.

Mivel az állattenyésztés problémái nálunk is sok gondot okoznak, az Arad megyei néptanács ülésein többször is komoly alapossággal vitatták meg e gazdasági ágazat és nem utolsósorban a rét-legelőgazdálkodás kérdéseit. Mind a községi néptanácsok, mind pedig a termelőszövetkezetek vezetőivel tudatositották a rájuk háruló idei feladatokat.

Mindannyiunk számára ismeretes, hogy a legolcsóbb állati eleséget a rétek biztositják. Megyénkben 110 011 hektárra tehető a természetes gyepek területe. Ebből 95 606 hektárt a helyi néptanácsok és termelőszövetkezetek hasznositanak, 11 267 hektár pedig a legelőgazdálkodási vállalat tulajdonát képezi.

E számottevő terület óriási vagyont jelent és télen-nyáron egyaránt biztosithatja a jószágállomány takarmányszükségletének egy részét. Legutóbb a rét-legelő gazdálkodási hivatalba látogattunk, ahol az idei feladatok végrehajtásáról, a jövő esztendei célkitüzésekről érdeklődtünk. Pozdăre Sofia, a tervosztály mérnöke adott felvilágositást:

— Falvainkban a beütemezett 19 593 hektárral szemben 25 828 hektár gyeptakarót részesitettünk tápanyagpótlásban. A mezőgazdaság müszaki-anyagi ellátottságának növelésével idén 3028 tonna mütrágyát szórtunk legelőinkre. A legnagyobb területet a hatáskörünkbe tartozó craivai, micskei, socodori, szentmártoni mintalegelőkön vegyszereztük. Kiváló eredményekről szólhatunk a sebesi, a brazi-i, a déznai, a gurahonti, a dieci-i néptanácsok e téren kifejtett tevékenységéről. A simándi, a cintei-i, a zerindi, a şiriai Podgoria, a birzavai, a cermei-i termelőszövetkezetek is egyenként több mint 200 hektár rétet mütrágyáztak. Ságon, Zabrányban, Grăniceri-en, Nagyszintyén, Zarándon, Şicláun, Pleşcuţan szerves trágyával és trágyalével növelték a fühozamot. Nagyon keveset tettek viszont e téren az almási, a cuiedi és más szövetkezeti gazdaságok. Dicséretet érdemelnek még a kisjenei, az erdőhegyi, a szentannai termelőszövetkezetek, ahol öntözéssel gyarapitották a termést — magyarázta a mérnök.

Ismeretes, hogy sok legelőn gyomok ütötték fel fejüket, mások szikesedésnek vannak kitéve. Ezenkivül főként a dombvidéki gyepeket különböző cserjékkel való elbokrosodás fenyegeti. Több helyen pangó vizek kárositják a réteket.

A feljavitó munkálatokról a következőket tudtuk meg: az olyan helységekben, mint Háşmaş, Chişindia, Gurahonţ, Virfuri, ahol a képviselők a jószágtartókat és az egész lakosságot megfelelőképpen mozgósitották, elvégezték a karbantartást, 90—200 hektáron, a bokorirtást, csatornák tisztitását. Ám a fintineleiek, az ineuiak, a birchişiek, a lippaiak, a seleuşiak erejükhöz mérten igen keveset tettek. Érdemes megemliteni, hogy mig a magára hagyott legelők alig 1500—3000 kilogramm füvet biztositanak, a szentmártoni, a socodori, a craivai feljavitott területeken 25—30 tonna zöldtömeget takaritottak be hektáronként.

Sokan adósak maradtak az előregedett gyeptakarók gondozásával, ujravetésével. A tervszerüsitett ezer hektár helyett csupán 700 hektárt frissitettek fel. Ennek fő oka, hogy igen kevés (507 hektár) a fümag-termesztésre beütemezett terület. Másrészt a különböző fümagvakat több mint tiz esztendeje ugyanazokon a parcellákon termesztik, idén pedig jégverés is kárositotta azokat.

Szükséges, hogy a Mezőgazdasági Vezérigazgatóság mielőbb intézkedjen és több, jobb minőségü földet biztositson magtermesztés céljára. A Legelőgazdálkodási Vállalat pedig megfelelőbb technológia alkalmazásával biztositson nagyobb magtermést. Csak igy válik lehetővé, hogy ujravetéssel bővitsük minőségi rétjeink területét, hozzájáruljunk jószágaink jobb takarmánnyal való ellátásához.

A jelenlegi ötéves terv, a mezőgazdasági termelés 36—49 százalékos növelését irányozza elő az 1966—1970. évek átlagához viszonyitva. Ehhez természetesen az állattenyésztés is hozzájárul. Ehhez azonban valóra kell váltani az országos programot és hatékonyan javitani kell a takarmányellátást. A rét-legelő gazdálkodási vállalat is ennek megfelelően kapcsolódik be e tevékenységbe. 1972-ben ujabb területeket vizmentesitenek, gazdagitják tápanyagtartalmukat. Bővül az öntözési hálózat, a mütrágyaellátottság, a beruházások összege. A feladatok teljesitése minden földmüves hazafias kötelessége.

SZABÓ GYULA

Közel 48 és fél ezer lakás

A Helyi Gazdasági és Közigazgatási Állami Bizottság megvizsgálta a megyei néptanácsok beruházási terveinek végrehajtását és megállapitotta, hogy az idén 31 857 lakást épitettek állami alapból és bocsátottak a lakosság rendelkezésére. Ezzel egyidejüleg saját alapokból és állami hitelekből a lakosság 16 546 lakást épitett. Ugyanakkor nagyszámu szociális-kulturális és városgazdálkodási létesitményt adtak használatba.

Ezzel kapcsolatosan hangsulyozták, hogy 1971 — az ötéves terv első éve — jelentős javulást hozott a lakásépitő telepek tevékenységében.

A tanácskozáson rámutattak ugyanakkor az ezen a téren még fennálló hiányosságokra is. Hangsulyozták például, hogy noha hazánk sokat épit és Románia jelenleg egyike az elsőknek világszerte az ezer lakosra számitott lakásépités volumene tekintetében, az eredmények még mindig nem kielégitőek. Rámutattak, hogy egyes épitőtelepeken még nagy késések észlelhetők, egyes munkálatok minősége gyenge, anyagpazarlás folyik és egyéb hiányosságok vannak.

A Helyi Gazdasági és Közigazgatási Állami Bizottság intézkedéseket fogadott el egyes megyék lemaradásának orvoslása céljából, valamint az 1972. évi beruházási és épitő-szerelő tervek végrehajtása érdekében.

(Agerpres)

Tömbátvétel — sok bonyodalommal

Talán azzal kellene kezdeni, hogy a Romanilor uton lévő C2-es tömb épitése is nagyon sok buktatón keresztül jutott el odáig, hogy mult hónap 22-én, hétfőn végre valahára át is adják rendeltetésének. E magánrendelésre készült tömb, amolyan Manole mester-szerüen épült, hosszu hónapokon keresztül. De hagyjuk ezt most, hiszen komolyabb dolgokról van szó. Az egyik megrendelő hivta fel rá figyelmünket.

A megrendelőt nevezzük itt P. N.-nek, vagyis persona non grata-nak, mivel nagyon nem kivánatos személy azon bürokraták számára, akik nemcsak a tervezést és az épitést, hanem az egész ügyvitelt több hónapon keresztül lépten-nyomon gáncsolták. Egyszóval, többször is birálni merészelte Pató Pál-stilusban kibontakozó eljárásaikat. S az OCLPP-nek nevezett szervezet tagjai egyáltalán nincsenek hozzászokva ehhez. Hogy mennyire igy van, ezt igazolja az alábbi történet.

Bizonyos „utólagos" pénzügyi kérdések tisztázása végett összehivták a megrendelőket. P. N. is kapott táviratot. A legudvariasabb hangnemben felkérték, vegyen részt az ez év október 28-án, pénteken 15 órakor megtartandó gyülésen az ILLA székházában.

A felszólitott természetesen nem pénteken jelent meg, hanem egy nappal korábban, mert jól tudta — mint mindenki, akinek naptára van —, hogy 28-a nem péntekre, hanem csütörtökre esett. De még igy is csalódásban volt része. Legorombitották ugyanis, hogy miért nem jelent meg a szerdán megtartott megbeszélésen, s most viselje a következményeket. De még azt is oda mondták, hogy jól vigyázzon, mert százan is vannak, akik lakását bármely pillanatban átvennék.

— Nagyon érdekes — mondotta P. N. — Csakhogy Önök elfelejtik azt, hogy ez esetben velem, s nem azzal a másik száz emberrel kötöttek szerződést!

S mivel igaza volt, nem firtatták tovább a dolgot, hanem átadták a jegyzőkönyvet, amit azon a bizonyos gyülésen kelteztek. Innen tudta meg, hogy van már lakóbizottság is, melynek elnöke Alexandru Ioan nyugdijas. De azt is megtudta, hogy bizonyos utólagos közhasználatban lévő épületrészek módositása végett rögtön le kell fizessenek 2 328 lejt, az eredetileg megállapitott összegen felül.

A tervet módositani kellett. Igy az épitőknek is plusz munkákat kellett elvégezniük. Tehát valakinek ki is kell fizetnie azt az összeget. Ez rendjén is volna, csakhogy P. N. azt is megtudta, hogy a tömb megrendelői közül többen megtagadták az utólagos összeg kifizetését. Igy lett ez az összeg azok számára, akik megértették az utólagos munkálatok szükségességét, akkora, hogy szinte beleborzadtak. Pedig a közhasználatban lévő épületrészeket, a tömb alapját, a lépcsőházakat, a száritókat és a tetőzetet mindenki használja. Vagy talán az OCLPP-nél ezt nem igy tudják?

Később, hosszas viták után, az OCLPP is rájött tévedésére és ujabb határozatokat hozott, a tervezőintézet, az épitővállalat, a CEC, a Nemzeti Bank és más hivatalos szerv küldötteivel együtt. Hogy végül is az összeg mekkora, még mindig nem tudjuk, de értesitenek majd felőle. Különben a megrendelők is tudomást szereznek erről, hiszen e héten ujabb lakóbizottsági ülést szerveznek.

Mint mondottuk, a megrendelők végre valahára, beköltözhettek a C2-es tömbbe. Most várják az ujabb határozatot, de azt is, hogy azok, akik eleget tettek kötelezettségeiknek, elismervényt kapjanak a befizetett összegről. Mert tudniillik, erről is megfeledkeztek.

SÁNDOR JÁNOS

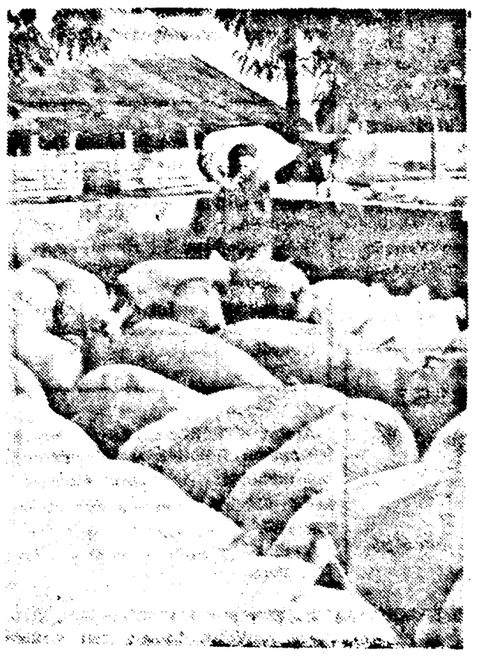

A szemlaki mtsz sertéshizlaldájában a gondozók lelkiismeretes munkája is nagyban hozzájárul az állatok jó fejlődéséhez.

(CANCIU MARCEL felvétele)

NEMZETKÖZI ÉLET

Salvador Allende elnök fogadta nagynemzetgyűlési küldöttségünket

SANTIAGO DE CHILE. — Eugen Pop, az Agerpres tudósítója jelenti:

Salvador Allende, Chile Köztársaság elnöke fogadta România Szocialista Köztársaság Nagy Nemzetgyűlésének küldöttségét, élén Mihai Dalea elvtárssal, a Nagy Nemzetgyűlés külpolitikai bizottságának elnökével.

A fogadáson részt vett Jose Toha Gonzales belügyminiszter, Jacques Chonchol Chait mezőgazdasági miniszter és Sergio Insunza, a kormány helyettes főtitkára. Ott volt Vasile Dumitrescu, hazánk chilei nagykövete.

Mihai Dalea elvtárs tolmácsolta Nicolae Ceaușescunak, România Szocialista Köztársaság Államtanácsa elnökének a chilei államfőhöz intézett üdvözletét, s további sikereket kívánt a népi egységkormány politikájának megvalósításához.

Salvador Allende elnök megköszönte Ceaușescu elnök üzenetét, s hangsulyozta, hogy Chile és România között jók a kapcsolatok. A továbbiakban a chilei elnök ismertette a román küldöttség tagjaival kormánya célkitüzéseit.

A megbeszélésen Mihai Dalea elvtárs, a román küldöttség vezetője vázolta a hazánkban folyó gazdasági építés főbb állomásait s külpolitikánk alapelveit, majd kifejezte meggyőződését, hogy România és Chile kapcsolatai felfelé ivelő irányban fognak fejlődni.

România Szocialista Köztársaság Nagy Nemzetgyülésének küldöttsége ezután látogatást tett a Nemzeti Kongresszus székházában. Itt a delegációt Fernando Valenzuela, a képviselőház elnöke és Patricio Allwyn, a szenátus elnöke fogadta.

A megbeszélésen a chilei képviselők megelégedéssel nyilatkoztak küldöttségünk látogatásáról és hangsulyozták, milyen nagy tiszteletnek és megbecsülésnek örvend hazánk Chilében.

A vendéglátók érdeklődésére Mihai Dalea elvtárs ismertette hazánk legfelsőbb törvényhozási szervének munkáját.

A megbeszélés után Patricio Allwyn, a szenátus elnöke ebédet adott a Nagy Nemzetgyülés küldöttségének tiszteletére.

A Nagy Nemzetgyűlés küldöttségének látogatása Libanonban

BEIRUT. — Ion Pătrașcu, az Agerpres különtudósítója jelenti:

A Nagy Nemzetgyülés küldöttsége, élén Ștefan Voitec elvtárssal, a Nagy Nemzetgyülés elnökével, Naszszim Mazsdalaninak, a képviselőház alelnökének és más libanoni parlamenti képviselőknek a kíséretében szerdán megtekintette Szajda és Tir dél-libanoni városokat.

A román vendégeket Szajdában Henri Lahhoud dél-libanoni főkormányzó és más hivatalos személyek fogadták. A főkormányzóság székházában folytatott megbeszélés után a küldöttség tagjai megtekintették Szajda és Tir történelmi nevezetességeit.

Ugyanaznap délután a Nagy Nemzetgyülés küldöttsége visszatért Beirutba, s ott találkozott a Chouéifat Egyetem tudományügyi fakultásának vezető kádereivel.

Este Ștefan Voitec, a Nagy Nemzetgyülés elnöke vacsorát adott Kamel El-Asszaadnak, a képviselőház elnökének tiszteletére.

Befejeződött a Varsói Szerződésben részt vevő államok külügyminisztereinek tanácskozása

VARSÓ. — Iosif Dumitrașcu, az Agerpres tudósítója közli:

December 1-én befejeződött a Varsói Szerződésben részt vevő államok külügyminisztereinek tanácskozása.

Az összejövetelen megvitatták az összeurópai biztonsági és együttműködési konferencia összehivásának előkészítésével kapcsolatos kérdéseket. Ugyszintén véleménycserét folytattak és tájékoztatták egymást egyéb nemzetközi problémákról is.

A tanácskozás végén elfogadtak egy közleményt, amelyet közzéteszneк.

★

Ugyanaznap a tanácskozás részvevőit fogadta Edward Gierek, a LEMP KB első titkára, Jozef Cyrankiewicz, a Lengyel NK Államtanácsának elnöke és Piotr Jaroszewicz, a Minisztertanács elnöke.

A találkozó baráti légkörben folyt le.

Indiából és Pakisztánból jelentik

Az United News of India hirügynökség közölte, hogy kedden 3 pakisztáni repülőgép megsértette India légiterét, s hogy az indiai tüzérség visszafordulásra kényszeritette őket.

Zsagzsivan Ram indiai honvédelmi miniszter a parlamentben közölte, hogy a pakisztáni határon kirobbant incidensekben mostanáig 210 indiai katona és 145 civil vesztette életét.

★

A Reuter jelentése szerint egy pakisztáni szóvivő közölte, hogy az indiai erők bombázták a kelet-pakisztáni Jessore várost és a támadásnak halálos áldozatai voltak a polgári lakosság körében. A szóvivő a továbbiakban kijelentette, hogy az indiai erők nyomására a pakisztáni csapatok kiüritették a Rangpur-Dinajpur vidékén lévő Pachagarh határhelységet. A szóvivő szerint ujabb indiai csapatokat vezényeltek ebbe az övezetbe, s ott sulyos harcok folytak. A szóvivő egyszersmind rámutatott, hogy a pakisztáni csapatok ellentámadása következtében az indiai erők kénytelenek voltak visszavonulni a kelet-pakisztáni Comilla-Chittagong vidékéről.

Cornel Burtică külkereskedelmi miniszter befejezte látogatását a Kinai NK-ban

PEKING. — Ion Gălățeanu, az Agerpres tudósítója közli:

Cornel Burtică, România Szocialista Köztársaság külkereskedelmi minisztere befejezte látogatását a Kinai NK-ban. A látogatás utolsó két napján a román miniszter Szucsou és Szanghaj városok vendége volt. November 30-án este Cornel Burtică Szanghajból hazautazott. A repülőtéren Ma Tien-szuj, a városi forradalmi bizottság alelnöke, Csao Csun-de külkereskedelmi minisztériumi igazgató és más hivatalos személyek búcsuztatták.

Elutazása előtt a román miniszter az Agerpres tudósítójának kijelentette, hogy Kinában tett látogatása összefügg a két ország közötti baráti, együttműködési és kölcsönös elvtársi segitségnyujtási kapcsolatok szüntelen fejlesztését célzó törekvésekkel. Hangsulyozta, hogy megbeszélései Li Szien-nien miniszterelnök-helyettessel, Paj Szian-kuo külkereskedelmi miniszterrel és más kinai hivatalos személyekkel a România és Kina közötti kapcsolatokra jellemző barátság és őszinteség légkörében, a kölcsönös megértés szellemében folytak le. A megbeszélések eredményei — mondotta — rendkivül gyümölcsözőek, s a román—kinai kereskedelmi csere és kooperáció ujabb növekedéséhez fognak vezetni. A román miniszter megelégedéssel hangoztatta, hogy a cserék fokozása mellett bővitették az áruk nomenklaturáját is, és kilátás van ezek további fejlesztésére; ugyanakkor bővitik az árucserét a megállapodásban megjelölteken kivül is.

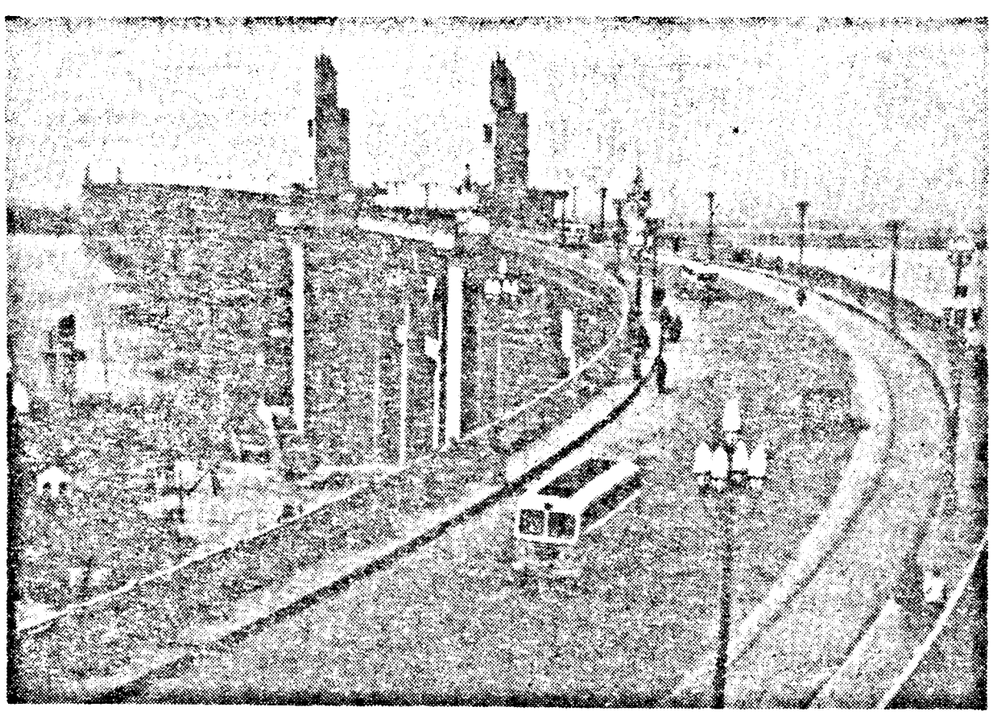

KINAI NÉPKÖZTÁRSASÁG: A felvételen látható szép hid Nankingban a Jangce folyó felett ivel át.

ENSZ — România kezdeményezte határozattervezet a közgyülés politikai és biztonsági bizottsága előtt

WASHINGTON. — C. Alexandroaie, az Agerpres tudósítója jelenti:

România kezdeményezésére, amelyhez társszerzői minőségben 24 állam csatlakozott, megvitatásra az ENSZ-közgyülés politikai és biztonsági bizottsága elé terjesztették „A fegyverkezési hajsza gazdasági és társadalmi következményei és mélységesen káros kihatásai a világ békéjére és biztonságára" cimü határozattervezetet. A társszerző országok: Ausztria, Bulgária, Kanada, Chile, Ciprus, Dánia, Etiópia, Finnország, Franciaország, India, Irán, Irország, Olaszország, Jugoszlávia, Libanon, Madagaszkár, Malaysia, Málta, Mexikó, Marokkó, Norvégia, Ruanda, Szingapur és Tunézia.

A határozattervezet hangsulyozza, mennyire aggasztja a világ államait a fegyverkezési hajsza és a katonai kiadások szüntelen növekedése; e veszélyes fegyverkezés kiküszöbölése hozzájárulna az összes országok társadalmi és gazdasági előrehaladásához, növelné a lehetőséget ahhoz, hogy nagyobb támogatásban részesitsék a fejlődésben lévő államokat.

A dokumentum azzal a felhivással fordul minden államhoz, hogy fokozza erőfeszitéseit az atomfegyverkezési hajsza beszüntetését, az általános és teljes leszerelést célzó tényleges intézkedések megtárgyalására.

A határozattervezet végül hangsulyozza, hogy a fegyverkezési hajsza és a katonai kiadások problémáit az Egyesült Nemzetek Szervezetének szüntelenül szem előtt kell tartania, és azt rendszeres időközönként meg kell vizsgálnia. A dokumentum kéri, hogy a fegyverkezési hajsza gazdasági és társadalmi következményeit illető problémát vegyék fel az ENSZ-közgyülés 28. ülésszakának napirendjére.

A Biztonsági Tanács vitája az angol-rhodesiai egyezményről

Az ENSZ Biztonsági Tanácsa folytatta az Alec Douglas-Home brit külügyminiszter és Ian Smith, a rhodésiai rasszista rendszer vezetője között Salysburyben megkötött egyezmény körüli vitát. Szalim Szalim, Tanzánia képviselője elitélte a megállapodást, s azzal vádolta a brit kormányt, hogy „törvényesitette a hatalomnak a kisebbségben lévő fehér lakosság általi bitorlását". Abdulrahim Farag szomáliai megbizott javasolta, hivják fel az ENSZ jogi tanácsosának a figyelmét a Salisburyben aláirt dokumentumokra, hogy állapitsa meg, mennyiben felelnek meg ezek az Alapokmányban leszögezett elveknek. A vita végén Eugeniusz Kulaga (Lengyelország), a Biztonsági Tanács soros elnöke közölte: tanácskozásokat kezdett arról a szovjet javaslatról, hogy a vitára hivják meg Joshua Nkomot és Ndabaninghi Sitholet, a rhodésiai felszabaditó mozgalom jelenleg börtönben sinylődő két vezetőjét.

A következő ülésre csütörtök délelőtt kerül sor.

A panamai városi tanácsok rendkivüli kongresszusának befejeztével nyilatkozatot tettek közzé, amely rámutat, hogy a Panama-csatornára vonatkozó uj szerződés megkötésére irányuló panamai—amerikai tárgyalások alapját a nemzeti méltóság és szuverénitás tiszteletben tartása kell hogy képezze. Nemzeti fejlődésünket komolyan befolyásolta az idegen csapatok agressziója és intervenciója, a gazdasági elnyomás és diplomáciai presszió — mutat rá a dokumentum.

Az iráni fegyveres erők megszálltak három szigetet a Perzsa-öbölben

Amint a France Presse és a Reuter közli, Amir Abbas Hoveyda, Irán miniszterelnöke a parlament rendkivüli ülésszakán bejelentette, hogy november 30-án iráni fegyveres erők az Ormuz-szorosban partra szálltak a Nagy Tomb és a Kis Tomb-szigeteken, és berendezkedtek az Abu-Mussza-szigeten is — a Nagy-Britannia kormányával kötött egyezmény alapján. A miniszterelnök hozzátette: az iráni kormány elhatározta, hogy elismeri a Sharzsah emirátussal előzőleg megkötött egyezményt Abu-Mussza-sziget kőolajforrásainak kitermeléséről, s hogy kőolaj feltárása esetén az ebből származó jövedelmet a két állam között egyenlő részben osztják el.

★

Irán bejelentette igényét a Perzsa-öböl övezetében lévő Abu-Mussza-szigetre, Nagy Tomb és Kis-Tomb-szigetekre, s az Associated Press szerint közölte, hogy ezeket a szigeteket 78 évvel ezelőtt adták kölcsön Nagy-Britanniának az övezetben működő kalózok elleni harc támaszpontjaiként. A szigetek körüli vita azt követően robbant ki, hogy Nagy-Britannia elhatározta csapatainak kivonását a Perzsa-öböl térségéből ez év végéig. Az Abu-Mussza-szigetre Sharzsah emirátus, mig a Nagy Tomb és Kis Tomb-szigetekre Ras-Ul-Khaima emirátus is bejelentette igényét.

★

Irak elhatározta, hogy a Perzsa-öböli Abu-Mussza, Nagy Tomb és Kis Tomb-szigetek iráni megszállása miatt megszakitja diplomáciai kapcsolatait Iránnal és Nagy-Britanniával — mutat rá a Forradalmi Parancsnokság Tanácsának Bagdadban kiadott hivatalos közleménye, amelyet a Reuter, a France Presse és az Associated Press továbbitott.

★

A brit kormány sajnálattal vette tudomásul az irak hatóságoknak azt a döntését, hogy a legutóbbi események miatt Irak megszakitja diplomáciai kapcsolatait Nagy-Britanniával, s ugy véli, hogy ez a lépés indokolatlan — mondotta Londonban a Foreign Office szóvivője.

Nixon elnök intézkedése a Romániával való kereskedelmi müveletek finanszirozására

Nixon elnök felhatalmazta az Egyesült Államok Export-Import Bankját, finanszirozza a Romániával való kereskedelmi müveleteket — közölte a Fehér Ház szóvivője. Az elnök a kongresszus több vezetőjéhez intézett levelében rámutat: Nézetem szerint nemzeti érdek, hogy a bank garanciát vállaljon, hiteleket biztositson és nyujtson minden olyan termék vagy szolgáltatás beszerzésére vagy bérbevételére, amelyet Romániában szándékoznak felhasználni.

A szóvivő hozzátette, hogy hasonló intézkedést tettek előzőleg a Jugoszláviával és Lengyelországgal való cserék problémájával kapcsolatban is.

LEGFRISSEBB HÍREINK

Abba Eban izraeli külügyminiszter londoni hivatalos látogatása során kedden megbeszélést folytatott Heath brit miniszterelnökkel. Ugyanaznap tárgyalt Alec Douglas Home külügyminiszterrel is. Londoni értesülések szerint az izraeli külügyminiszter emlékiratot nyujtott át arról, hogy Anglia közös piaci csatlakozása milyen kérdéseket vett fel Izrael szempontjából.

A Fehér Házban és Ottawában egyaránt közölték, hogy a Richard Nixon, az Egyesült Államok elnöke és a Pierre Elliot Trudeau Kanada miniszterelnöke közötti találkozóra december 6-án kerül sor.

Pronoexpressz

A pronoexpressz december 1-i huzásának nyerőszámai:

I. 42 29 45 32 35 25

II. 38 10 8 21 37

(A közölt számok tájékoztató jellegüek).

Emilio Garrastazu Medici, Brazilia elnöke december 7 és 9 között hivatalos látogatást tesz Washingtonban — mondotta Henry Kissinger, nemzetbiztonságügyi elnöki tanácsos.

November 23 és 30 között Budapesten megtartotta második ülésszakát a román—magyar hidrotechnikai vegyesbizottság. Jegyzőkönyvet irtak alá az 1969. november 3-i román—magyar hidrotechnikai megállapodás előirásainak alkalmazásáról, valamint a folyók és belvizek okozta árvizvédelmi szabályokról.

Amint a TASZSZ közli, a Szovjetunióban fellőtték a Kozmosz—460 müholdat. A mühold elhelyezkedett 520 kilométeres perigeumi és 553 kilométeres apogeumi pályáján A mühold kezdeti körforgási ideje 95,2 perc.

Semlegesiti a gépkocsimotor működése közben keletkező és a kipufogó gázokkal a szabadba kerülő szénmonoxidot Tszutomu Kagitani tokiói professzor találmánya. A találmány lényege, hogy 10 másodpercenként 20 csepp vizgőz, metanol, formol és ammónia keveréket fecskendezik a hengerbe, ami teljes égést eredményez. Szakkörökben egyszerünek és olcsónak tartják a megoldást.

A japán Miigata kikötő övezetében a heves vihar következtében hullámtörőhöz ütközött a Juliana libériai tankhajó, s kettétört. A szerencsétlenség következtében hat tartály megrongálódott, s 4000 tonna kőolaj a tengerbe folyt.

A hajó 47 főnyi legénységét helikopterekkel mentették ki.

A Nairobi Politechnika nagytermében nemzetközi festmény, rajz és szobrászati kiállitás nyilt 22 ország iskolásainak és diákjainak munkáiból. Hazánk tanulói és diákjai 26 festményt, szobrot és rajzot állitottak ki. A kiállitás anyagát más kenyai városokban is bemutatják.

Ali Szalem Robaye, Yemen Népi Demokratikus Köztársasága Elnöki Tanácsának elnöke a függetlenség negyedik évfordulója alkalmából üzenetet intézett a nemzethez, s ebben egyebek között hangsulyozza a Yemen Arab Köztársasággal való jókapcsolatokat és megértést. Egyben köszönetét fejezi ki a szocialista államoknak az országnak nyujtott támogatásáért.

A stockholmi világbéke-intézet (SIPRI) adatai szerint az Egyesült Államok 1965—1970 között hozzávetőleg 90 000 tonna mérgező vegyianyagot használt fel a vietnami háboruban. Az adatokat tartalmazó jelentés az első világháborutól kezdve megvonja a vegyifegyverek felhasználásának mérlegét, majd rámutat: a vietnami háboruban használt amerikai vegyianyagok mennyisége minden eddigit tulszárnyal. Az intézet éppen ezért követeli, hogy tiltsák meg a vegyifegyverek gyártását és felhasználását.

M. Cadie, Kanada washingtoni nagykövete a detroiti gazdasági klubban kijelentette, hogy az amerikai 10 százalékos ipmortfelár nagy nehézségeket okoz ország gazdaságának. A megkülönböztető intézkedés következtében mindössze egy év alatt 90 000 kanadai munkás veszithetí el állását — mondotta. E helyzet fenntartása arra kényszerit bennünket, hogy más eladási piacokat keressünk.

A France Presse jelentése szerint Abu Dhabi emirje és a Perzsa-öböli brit főbiztos december 1-én dokumentumot irt alá, amely véget vet a londoni kormány és az emirátus közötti szerződéses különleges kapcsolatoknak. Ezzel összefüggésben Abu Dhabiban közleményt adtak ki, amely leszögezi, hogy törölték az angol kormánnyal kötött szerződés összes kitételeit, mivel az ellenzi az emirátusnak, mint a Perzsa-öböli Emirátusok Szövetsége tagjának a státusát.

Kedden mintegy 1 500 000 ember tüntetett Japánban az Okinawa visszacsatolásáról szóló japán—amerikai egyezmény ellen. A tüntetők kifejezték elhatározásukat, hogy folytatják a harcot az amerikai katonai támaszpontoktól mentes Okinawa visszaadásáért. Az akciót a Szohyo és más szakszervezetek szervezték a kommunista és a szocialista párt támogatásával.

Legújabb sport

Az A osztályú labdarúgó-bajnokság 12. fordulója

Az A osztályu labdarugó-bajnokság 12. fordulójában szerdán hét mérkőzést játszottak le, a nyolcadikat (Aradi UT—Craiovai Universitatea) az aradi csapat kérésére mára halasztották.

Alább közöljük a mérkőzések eredményét és a góllövők nevét:

Bucureşti: Dinamo—Steaua 1:0 (0:0). A győzelmet hozó gólt Radu Nunweiller lőtte.

Oradea: Crişul—Iaşi Politehnica 0:0.

Marosvásárhely: ASA—Piteşti FC Argeş 3:0 (1:0). Góllövők: Nagy (2) és Szőlősy.

Kolozsvár: CFR—Ploieşti Petrolul 1:0 (1:0). Góllövő: Octavian Ionescu 11-esből.

Brassó: Steagul Roşu—Bacăui Sport Club 2:0 (0:0). A gólokat Gergely és Necula szerezte.

Petrozsény: Jiul—Kolozsvári Universitatea 3:0 (3:0). Góllövők Georgescu, Stocker és Stoian.

Constanţa: Farul—Rapid 2:2 (1:0). A Farul részéről Tănase és Caraman, a vendégek részéről Neagu és Ene Daniel volt eredményes.

A táblázaton továbbra is az Aradi UT vezet 16 ponttal (egy mérkőzéssel kevesebb), utána a Bacăui Sport Club következik 15 ponttal, a Bucureşti Dinamo 15 ponttal stb.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon 124-14, 116-92, 130-87, 151-67, 146-74. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomda: 120-77. Tip. Arad.

40 168